

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027

Prioritate: P03. Protejarea dreptului la demnitate socială

Obiectiv specific: ESO4.1, Acțiunea 3.2 Economie socială în mediul rural (FSE+)

Titlu proiect: Antreprenoriat social rural sustenabil in Regiunea Centru

Cod mySMIS2021:302211

Beneficiar: Asociația Institutul Educațional pentru Politici Sociale Margareta

Dezvoltare durabilă pentru un viitor sustenabil

Dezvoltarea durabilă este un concept care vizează satisfacerea nevoilor prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Reprezintă un echilibru între creșterea economică, protecția mediului și dezvoltarea socială.

În anul 2015, statele membre ale Organizației Națiunilor Unite au adoptat Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, care include 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă. Aceste obiective oferă un plan de acțiune global pentru eradicarea sărăciei, protejarea planetei și asigurarea prosperității pentru toți.

Exemple de Aplicare a Principiilor Dezvoltării Durabile

- **Energiile regenerabile.** Investițiile în surse de energie regenerabilă, precum energia solară și eoliană, reduc dependența de combustibili fosili și contribuie la combaterea schimbărilor climatice.
- **Agricultura ecologică.** Practicile agricole ecologice protejează solul, apa și biodiversitatea, asigurând în același timp producția de alimente sănătoase și nutritive.
- **Transportul public.** Dezvoltarea transportului public reduce emisiile de gaze cu efect de seră și congestiile în orașe.
- **Economia circulară.** Promovarea economiei circulare, care se bazează pe reciclare, reutilizare și reducere a deșeurilor, contribuie la conservarea resurselor naturale.

Dezvoltarea durabilă este un concept complex și multidimensional care necesită eforturi concertate la nivel global, național și local. Prin aplicarea principiilor și obiectivelor dezvoltării durabile, putem construi un viitor mai bun pentru generațiile prezente și viitoare.

Principiile de bază ale dezvoltării durabile

1. Echitatea intergenerațională

Aceasta înseamnă că resursele trebuie gestionate într-un mod care să permită generațiilor viitoare să aibă acces la ele în aceeași măsură ca și generațiile prezente. Resursele naturale și mediul înconjurător trebuie protejate pentru a fi disponibile și generațiilor viitoare. Se urmărește de asemenea distribuția echitabilă a resurselor și oportunităților între toate persoanele, indiferent de statutul social, economic sau geografic.

2. Integrarea economică, socială și ecologică

Dezvoltarea durabilă recunoaște interconexiunea dintre aceste trei dimensiuni și subliniază necesitatea de a le aborda într-un mod holistic. Este necesară coordonarea politicilor economice, sociale și de mediu pentru a crea sinergii și a evita conflictele între obiectivele de dezvoltare.

3. Protecția mediului și prevenirea degradării acestuia

Este mai bine să previi problemele decât să le rezolvi ulterior. Prin urmare, se pune accent pe prevenirea poluării, a degradării mediului și a altor probleme asociate cu dezvoltarea nesustenabilă. Este necesară implementarea de măsuri pentru prevenirea degradării mediului și pentru a conserva biodiversitatea.

4. Eficiența utilizării resurselor

Utilizarea resurselor naturale într-un mod eficient și responsabil pentru a minimiza deșeurile și a maximiza beneficiile. Pentru eficientizarea utilizării resurselor și minimizarea impactului asupra mediului se va urmări obținerea de rezultate cât mai stabile sau mai reproductibile, concomitent cu prioritizarea utilizării și a cercetării surselor de energie regenerabile.

5. Responsabilitatea comună, dar diferențiată

Toate țările și actorii sociali au responsabilitatea de a contribui la dezvoltarea durabilă, dar responsabilitățile și capacitățile lor diferă în funcție de circumstanțe.

6. Participarea publică

Implicarea activă a cetățenilor, a comunităților locale și a altor părți interesate este esențială pentru a asigura succesul eforturilor de dezvoltare durabilă. Implicarea comunităților și a cetățenilor în procesul de luare a deciziilor are și rolul de a asigura transparența și de a crește nivelul de conștientizare a necesității și responsabilității comune privind dezvoltarea durabilă.

Pilonii dezvoltării durabile

Dezvoltarea durabilă se bazează pe trei piloni principali:

- **Pilonul economic.** Se referă la creșterea economică, la crearea de locuri de muncă, la reducerea sărăciei și la îmbunătățirea nivelului de trai.
- **Pilonul social.** Include aspecte precum educația, sănătatea, egalitatea de gen, reducerea inegalităților și construirea unor comunități puternice.
- **Pilonul ecologic.** Se concentrează pe protecția mediului, conservarea biodiversității, utilizarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice.

Obiectivele dezvoltării durabile

1. **Fără sărăcie:** Eradicarea sărăciei în toate formele și dimensiunile sale, peste tot în lume. Creșterea economică trebuie să fie incluzivă pentru a oferi locuri de muncă durabile și pentru a promova egalitatea.
2. **Foamete zero:** Asigurarea securității alimentare și a unei nutriții îmbunătățite și promovarea unei agriculturi durabile. Sectorul alimentar și agricol oferă soluții cheie pentru dezvoltare și este esențial pentru eradicarea foametei și a sărăciei.
3. **Sănătate și bunăstare:** Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării pentru toți oamenii la toate vârstele este esențială pentru dezvoltarea durabilă.
4. **Educație de calitate:** Asigurarea unei educații de calitate, echitabile și inclusive, și promovarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți oamenii. Obținerea unei educații de calitate este fundația pentru îmbunătățirea vieții oamenilor și dezvoltarea durabilă.
5. **Egalitate de gen:** Egalitatea de gen nu este doar un drept fundamental al omului, ci și o fundație necesară pentru o lume pașnică, prosperă și durabilă.
6. **Apă curată și sanitație:** Asigurarea disponibilității și gestionarea durabilă a apei și a serviciilor de sanitație pentru toți. Apa curată și accesibilă pentru toți este o parte esențială a lumii în care vrem să trăim.
7. **Energie accesibilă și curată:** Asigurarea accesului la energie din surse regenerabile. Energia este esențială pentru aproape fiecare provocare și oportunitate majoră.

8. **Munci decente și creștere economică:** Promovarea unei creșteri economice susținute, incluzive și sustenabile, a nivelurilor ridicate de ocupare a forței de muncă productivă și a muncii decente pentru toți. Creșterea economică durabilă va determina crearea condițiilor care să permită oamenilor să aibă locuri de muncă mai bune.
9. **Industrie, inovare și infrastructură:** Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării incluzive și sustenabile și încurajarea inovării.
10. **Reducerea inegalităților:** Reducerea semnificativă a inegalităților prin politici care ar trebui să fie universale în principiu, acordând atenție nevoilor populațiilor dezavantajate și marginalizate.
11. **Orașe și comunități sustenabile:** Orașe și așezări umane incluzive, sigure, reziliente și durabile. Trebuie să existe un viitor în care orașele să ofere oportunități tuturor, cu acces la servicii de bază, energie, locuințe, transport și multe altele.
12. **Consum și producție responsabile:** Asigurarea unor modele de consum și producție sustenabile. Producția și consumul responsabil se referă la asigurarea unor modele de consum și producție durabile, acestea fiind cheia pentru susținerea mijloacelor de trai ale generațiilor actuale și viitoare.
13. **Acțiune pentru climă:** Luarea de măsuri urgente pentru combaterea schimbărilor climatice și a impactului acestora. Odată cu creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră, schimbările climatice au loc într-un ritm mult mai rapid decât se anticipase. Efectele sale pot fi devastatoare și includ modele meteorologice extreme în continuă schimbare. Schimbările climatice reprezintă o provocare globală care afectează pe toată lumea.
14. **Viață subacvatică:** Conservarea și utilizarea în mod durabil a oceanelor, a mărilor și a resurselor marine. Gestionarea atentă a acestei resurse globale esențiale este o caracteristică cheie a unui viitor durabil.
15. **Viață terestră:** Protejarea, restabilirea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, oprirea și inversarea degradării terenurilor și stoparea pierderii biodiversității.

16. **Pace, justiție și instituții puternice:** Promovarea societăților pașnice și inclusive pentru dezvoltare durabilă. Asigurarea accesului la justiție pentru toți și construirea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile.
17. **Parteneriate pentru realizarea obiectivelor:** Întărirea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

Egalitatea de gen în contextul dezvoltării durabile

Egalitatea de gen este un pilon fundamental al dezvoltării durabile. Trebuie evitată marginalizarea și depășite oricare bariere în accesul la educație, îngrijire medicală, oportunități economice și participarea la procesul decizional pentru oricine indiferent de gen.

Iată câteva modalități prin care poate fi promovată egalitatea de gen în contextul dezvoltării durabile:

1. Educație și conștientizare:

- **Educație egalitară:** Promovarea unei educații care să spargă stereotipurile de gen și să încurajeze tinerii să își urmeze pasiunile și să își dezvolte potențialul la maxim.
- **Campanii de conștientizare:** Organizarea de campanii pentru a schimba percepțiile sociale cu privire la rolurile de gen și pentru a promova egalitatea.
- **Implicarea tuturor:** Implicarea activă în promovarea egalității de gen este esențială pentru a crea o schimbare durabilă.

2. Acces la resurse și oportunități:

- **Acces egal la educație:** Asigurarea accesului egal la educație de calitate pentru toți tinerii, indiferent de gen, inclusiv în zonele rurale și în comunitățile marginalizate.
- **Acces la servicii de sănătate:** Asigurarea accesului la servicii de sănătate reproductivă și planificare familială, precum și la îngrijire medicală de calitate.

- **Oportunități economice:** Crearea de oportunități de muncă și antreprenariat, precum și accesul la finanțare și formare profesională, pentru toți indiferent de gen.

3. Participare politică și decizională:

- **Cote de gen:** Implementarea de cote de gen în instituții decizionale pentru a asigura o reprezentare echitabilă a femeilor.
- **Leadership feminin:** Încurajarea și susținerea femeilor să își asume roluri de conducere în comunitățile lor și în sectorul privat.
- **Participarea femeilor la procesul de luare a deciziilor:** Asigurarea că vocile femeilor sunt auzite și luate în considerare în toate aspectele dezvoltării.

4. Combaterea violenței de gen:

- **Legislație și aplicarea legii:** Adoptarea și aplicarea unor legi stricte împotriva violenței de gen, precum violența domestică și hărțuirea sexuală.
- **Servicii de asistență:** Furnizarea de servicii de asistență pentru persoanele supraviețuitoare ale violenței de gen.
- **Educație pentru prevenirea violenței:** Promovarea unei culturi a respectului și a egalității începând de la o vârstă fragedă.

5. Integrarea perspectivei de gen în toate politicile:

- **Analiza de gen:** Integrarea analizei de gen în toate politicile publice pentru a evalua impactul acestora asupra femeilor și bărbaților în mod diferit.
- **Bugetare sensibilă la gen:** Asigurarea faptului că bugetele publice alocă resurse suficiente pentru programele și proiectele care promovează egalitatea de gen.

Prin promovarea egalității de gen, se pot obține beneficii semnificative pentru întreaga societate, inclusiv:

- Creșterea economică. Femeile reprezintă o forță care poate contribui la creșterea economică.
- Reducerea sărăciei. Investițiile în educația și sănătatea femeilor pot ajuta la reducerea sărăciei și la îmbunătățirea nivelului de trai.

- Societăți mai pașnice. Egalitatea de gen poate contribui la crearea unor societăți mai pașnice și mai stabile.
- Dezvoltare durabilă. Investițiile în femei și fete sunt esențiale pentru atingerea tuturor Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă.

Modalități prin care putem contribui la promovarea dezvoltării durabile

1. Consum responsabil

- Prin alegerea produselor locale și de sezon sunt sprijiniți producătorii locali și se reduce amprenta de carbon asociată transportului.
- Reduce, reutilizează, reciclează. Minimizează cantitatea de deșeuri prin reducerea consumului, reutilizarea produselor și reciclarea materialelor.
- Achiziționează produse durabile. Optează pentru produse durabile fabricate din materiale reciclate sau biodegradabile.

2. Economisire de energie și apă

- Utilizarea luminii naturale pe timp de zi poate avea un impact asupra consumului de energie.
- Reducerea pe cât posibil a consumului de apă în timpul activităților zilnice.
- Isolarea locuinței reduce consumul de energie pentru încălzire sau răcire.

3. Deplasări sustenabile

- Folosirea transportului public contribuie la reducerea congestiilor și a poluării aerului.
- Alege mijloace de transport active, mergi pe jos sau cu bicicleta pentru distanțele scurte.
- Împartășirea mașinii cu alte persoane reduce numărul de mașini pe drum.

4. Informare și educare

- Citind și informându-ne putem fi la curent cu problemele de mediu și cu soluțiile disponibile.
- Implicarea în comunitate și participarea la acțiuni de voluntariat și inițiative locale pentru promovarea dezvoltării durabile.

5. Susținerea companiilor responsabile

- Alegerea produselor companiilor care respectă mediul. Se pot căuta etichete ecologice și informații despre practicile companiei.
- Investiții etice în companii care promovează practici sustenabile.

6. Participarea la acțiuni politice

- Alegerea reprezentanților care prioritizează protecția mediului și dezvoltarea durabilă.
- Sprijinirea companiilor care iau în considerare protejarea mediului și promovarea unor politici mai sustenabile.
- Exprimarea preocupărilor cu privire la problemele de mediu și solicitarea de acțiuni concrete.

Rolul comunităților locale în realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă

Comunitățile locale reprezintă cel mai mic nivel de guvernare și, în același timp, cel mai apropiat de cetățeni. Din acest motiv, comunitățile locale au un rol esențial în realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă. Prin implicarea activă a cetățenilor și prin colaborarea cu alți actori, comunitățile locale pot contribui semnificativ la construirea unui viitor mai sustenabil.

1. Importanța comunităților locale

- **Cunoașterea contextului local.** Comunitățile locale au o înțelegere profundă a nevoilor, resurselor și provocărilor specifice zonei. Această cunoaștere le permite să adapteze soluțiile la contextul local, crescând astfel șansele de succes.
- **Implicarea directă a cetățenilor.** Comunitățile locale oferă cetățenilor oportunitatea de a se implica direct în procesul de luare a deciziilor și de a contribui la dezvoltarea durabilă a zonei.
- **Parteneriate locale.** Comunitățile locale pot facilita colaborarea între diferite actori, cum ar fi autoritățile publice, sectorul privat, organizațiile non-guvernamentale și cetățenii, pentru a găsi soluții comune.
- **Adaptabilitate.** Comunitățile locale sunt mai flexibile și pot răspunde rapid la schimbările și provocările apărute la nivel local.

2. Principalele roluri ale comunităților locale în realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă

- **Implementarea politicilor publice.** Comunitățile locale sunt responsabile pentru implementarea politicilor publice la nivel local, inclusiv a celor legate de dezvoltare durabilă.
- **Promovarea participării cetățenilor.** Organizarea de consultări publice, dezbateri și ateliere pentru a implica cetățenii în procesul de luare a deciziilor.
- **Dezvoltarea de proiecte locale.** Inițierea și implementarea de proiecte locale care abordează problemele specifice ale comunității, cum ar fi gestionarea deșeurilor, eficiența energetică, dezvoltarea economică locală etc.
- **Construirea de parteneriate.** Crearea de parteneriate cu alte comunități, organizații și instituții pentru a împărtăși bune practici și a beneficia de experiența altora.
- **Monitorizarea și evaluarea progresului.** Colectarea de date și evaluarea periodică a progresului în atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă la nivel local.

3. Exemple de inițiative având ca obiectiv dezvoltarea durabilă:

- Proiecte de energie regenerabilă. Instalarea de panouri solare, turbine eoliene sau centrale biogaz.
- Inițiative de economie circulară. Colectarea selectivă a deșeurilor, compostarea, re folosirea materialelor.
- Proiecte de agricultură urbană. Cultivarea de legume și fructe în spații urbane.
- Inițiative de mobilitate urbană durabilă. Promovarea transportului public, a mersului pe jos și a ciclismului.
- Proiecte de educație pentru dezvoltare durabilă. Organizarea de ateliere, cursuri și campanii de informare.

Modalități prin care întreprinderile pot contribui la promovarea dezvoltării durabile

Întreprinderile au un rol crucial în modelarea unui viitor sustenabil. Prin adoptarea unor practici responsabile și inovatoare, companiile pot contribui semnificativ la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă. Iată câteva modalități prin care întreprinderile pot promova dezvoltarea durabilă:

1. Reducerea amprenteii de carbon:

- Tranziția către energie regenerabilă. Investiții în surse de energie regenerabilă, precum solară, eoliană sau hidroelectrică.
- Optimizarea consumului de energie. Implementarea de măsuri de eficiență energetică în procesele de producție și în clădiri.
- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Identificarea și reducerea surselor de emisii, cum ar fi transportul și procesele industriale.

2. Gestionarea durabilă a resurselor:

- Economisirea apei. Implementarea de tehnologii eficiente pentru utilizarea apei și reducerea pierderilor.
- Reducerea deșeurilor. Promovarea economiei circulare prin reciclare, reutilizare și compostare.
- Achiziționarea de materii prime sustenabile. Alegerea furnizorilor care respectă standardele de mediu și sociale.

3. Promovarea inovației:

- Investiții în cercetare și dezvoltare. Stimularea inovației pentru a găsi soluții tehnologice care să reducă impactul asupra mediului.
- Colaborarea cu universități și startup-uri. Crearea de parteneriate pentru a dezvolta produse și servicii sustenabile.

4. Responsabilitate socială corporativă:

- Condiții de muncă corecte. Asigurarea unor salarii decente, a unor condiții de muncă sigure și sănătoase și a respectării drepturilor angajaților.
- Implicarea în comunitate. Sprijinirea proiectelor sociale și a inițiativelor locale.
- Transparență și raportare. Publicarea de rapoarte de sustenabilitate pentru a informa stakeholderii despre performanța companiei în domeniul durabilității.

5. Lanțuri de aprovizionare sustenabile:

- Colaborarea cu furnizorii. Implicarea furnizorilor în eforturile de a reduce impactul asupra mediului și de a îmbunătăți condițiile de muncă.
- Verificarea etică a furnizorilor. Asigurarea faptului că furnizorii respectă standardele sociale și de mediu.

6. Marketing și comunicare sustenabile:

- Promovarea produselor și serviciilor sustenabile. Evidențierea beneficiilor ecologice și sociale ale produselor și serviciilor.
- Comunicare transparentă. Furnizarea de informații clare și complete despre impactul produselor asupra mediului și societății.

Exemple de inițiative ale companiilor:

- Reducerea ambalajelor. Multe companii au redus cantitatea de ambalaje utilizate pentru produsele lor, optând pentru materiale reciclabile sau biodegradabile.
- Energia regenerabilă. Unele companii și-au stabilit obiective ambițioase de a utiliza energie 100% regenerabilă.
- Economia circulară. Companiile pot implementa programe de colectare și reciclare a produselor vechi.
- Responsabilitate socială. Multe companii au programe de voluntariat pentru angajați și donează bani către organizații non-profit.

Beneficiile adoptării practicilor de dezvoltare durabilă pentru întreprinderi:

- Îmbunătățirea imaginii de brand. Consumatorii sunt din ce în ce mai conștienți de impactul social și de mediu al companiilor și preferă să cumpere de la companii responsabile.
- Reducerea costurilor. Eficiența energetică și reducerea deșeurilor pot duce la economii semnificative.
- Inovație și competitivitate. Adoptarea de practici sustenabile poate stimula inovația și poate conferi companiei un avantaj competitiv.

Pentru orice nelămuriri legate de provocările specifice economiei sociale sau dacă, în urma înscrierii în grupul țintă al proiectului „Antreprenoriat social rural sustenabil în Regiunea Centru,” doriți să stabilim o întâlnire individuală pentru a discuta despre oricare dintre tematicile menționate, vă rog să nu ezitați să mă contactați la adresa de e-mail fecid.office@gmail.com. De asemenea, vă invit să participați la unul dintre workshopurile pe care le vom organiza în perioada următoare. Aștept cu interes mesajele dumneavoastră!